

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü
Arabuluculuk Daire Başkanlığı

Sayı : 59155416-045.02[10]-E.242/8731
Konu : Talebiniz

13/03/2019

KONYA BARO BAŞKANLIĞINA

Daire Başkanlığımıza ulaşan 11.02.2019 tarih ve 499 sayılı dilekçenizin içeriğinden, kamu kurumunda çalışan hukuk müşavirleri ve avukatlarının arabulucu olup olamayacağı ile baro levhasına kayıtlı avukatın arabuluculuk bürosu açıp açamayacağı hususunda bilgi talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında; sicile kayıtlı olan arabulucuların, arabulucu unvanını ve bu unvanın sağladığı yetkileri kullanma hakkına sahip olacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 20'nci maddesinde ise;

“(1) Sicile kayıt, ilgilinin Daire Başkanlığına yazılı olarak başvurması üzerine yapılır.

(2) Arabulucular siciline kaydedilebilmek için;

a) Türk vatandaşı olmak,

b) Mesleğinde en az beş yıllık kıdeme sahip hukuk fakültesi mezunu olmak,

c) Tam ehliyetli olmak,

ç) (Değişik: 12/10/2017-7036/25 md.) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53'üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, gerçeğe aykırı bilirkişilik yapma, yalan tanıklık ve yalan yere yemin suçlarından mahkûm olmamak,

d) (Ek: 5/6/2017-KHK-691/9 md.) Terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak,

e) Arabuluculuk eğitimini tamamlamak ve Bakanlıkça yapılan yazılı sınavda başarılı olmak,

gerekir.”

(3) Arabulucu, sicile kayıt tarihinden itibaren faaliyetine başlayabilir.”

Hükmü yer almaktadır.

Öte yandan; mülga Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliğinin 24'üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan arabulucular siciline kayıt için başvuruda bulunacak kişinin fiilen yürütmekte olduğu asıl mesleğinin ilgili mevzuatında, arabuluculuk faaliyeti yürütmesine engel bir hüküm bulunmaması şartı aranmış iken 02/06/2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliğinden bu hüküm çıkarılmıştır.

Ayrıca, söz konusu Yönetmeliğin 26'ncı maddesinin altıncı fıkrası ile; "Kamu görevlileri tarafından yürütülen arabuluculuk faaliyetleri sonucunda taraflarca anlaşılan ya da Tarifeye göre tahakkuk edecek arabuluculuk ücreti, arabulucunun listesinde yer aldığı komisyona bağlı adliye arabuluculuk bürosu veya adliye arabuluculuk bürosu bulunmayan yerde sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğüne arabulucu tarafından bildirilir. Taraflar, arabulucu ücretini belirlenen tarihte adliye arabuluculuk bürosu veznesine yatırır. Adliye arabuluculuk bürosu yasal kesintileri yaptıktan sonra arabulucunun bildirmiş olduğu bankahesabına havale eder. Dava şartı olan arabuluculukta anlaşamama hâlinde düzenlenen sarf kararı gereğince ücret Cumhuriyet savcılığınca arabulucunun banka hesabına yatırılır." hükmü getirilmiştir.

Bu itibarla, 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan hukuk fakültesi mezunu hukuk müşavirleri ile avukat ünvanlı personellerin arabuluculuk yapmasına engel teşkil eden bir durum olmadığı düşünülmektedir.

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliğinin tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde arabuluculuk bürosu, arabulucunun işlerini yürüttüğü yer olarak belirtilmiştir.

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu 20'nci maddesinin dördüncü fıkrasında ise, Arabuluculuk Daire Başkanlığının, sicile kayıtlı arabulucuları, görev yapmak istedikleri adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonlarına göre listeleyeceği ve listeleri ilgili komisyon başkanlıklarına göndereceği, bir arabulucunun en fazla üç komisyon listesine kaydolabileceği hükme bağlanmaktadır.

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 4'üncü maddesinde, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinde ve Türkiye Arabuluculuk Etik Kurallarınının 3'üncü maddesinde, arabulucunun, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, arabuluculuk sürecini arabuluculuğa uygun tarafsız bir yerde yürütmesi gerektiği ve arabuluculuk konusunda gözetilmesi gizlilik ilkesi düzenlenmiştir. Arabuluculuk konusundaki temel ilke olan gizlilik, tarafların aralarındaki uyuşmazlığın kendisinin, içeriğinin ve uyuşmazlık içinde kullanılan bilgi ve belgelerin de gizli kalmasını gerektirir. Bu gizliliğin korunacağına olan güven, tarafları arabulucuya başvurma konusunda daha fazla teşvik edecektir. Gizlilik ilkesi arabuluculuk faaliyetinin taraflarını, arabulucuyu, arabuluculuk faaliyetine katılmış olsun olmasın üçüncü kişileri kapsamaktadır. Üçüncü kişiler tarafından da kullanılan baro odalarında arabuluculuk faaliyetlerinin yürütülmesi gizlilik ilkesini ihlal ettiği gibi sürece tarafların etkin katılımını da engellemektedir.

Bu itibarla, arabuluculuk faaliyeti gerçekleştiren avukatın arabuluculuk faaliyetinin etkin ve verimli sürdürülebilmesi amacıyla arabuluculuk bürosu açmasında yasal mevzuat gereği herhangi bir engel bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

 e-imzalıdır

Umut İlhan DURMUŞOĞLU
Hâkim
Bakan a.
Daire Başkanı

